

Viimeiset päivät

”Silloin nähdään Ihmisen Pojan tulevan pilvien keskellä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan, ja silloin hän lähettää enkelinsä ja kokoaa valitut neljältä ilmansuunnalta, maan ja taivaan ääriä myöten.” (Mark. 13:26, 27.)

Avaintekstit:

Mark. 12:41–44;
Mark. 13:1–32;
Dan. 9:24–27;
Dan. 7:25;
1. Tess. 4:13–18.

Tämän viikon tutkistelu alkaa lyhyellä kertomuksella, joka löytyy Markuksen evankeliumin 12. luvun lopusta, jossa Jeesus tekee hyvin syvällisen huomion erään lesken pienestä teosta. Suurin osa tämän viikon tutkistelua käsittelee kuitenkin Markuksen evankeliumin 13. lukua, jossa annetaan muun muassa hätkähdyttävä profetia Jerusalemin temppelin kohtalosta. Tämä luku, samoin kuin sen rinnakkaisluvut Matteuksen ja Luukkaan evankeliumeissa (Matt. 24 ja Luuk. 21), kertoo Jerusalemin tuhosta ja sen jälkeisestä ajasta aina maailman lopun aikaan asti.

Markuksen evankeliumin 13. luku tekee täysin selväksi sen, että profetia ulottuu profetian antajan eli Jeesuksen ajasta aina lopun aikaan ja hänen toiseen tulemuksensa asti. Tällainen ajattelumalli tunnetaan nimellä ”lopunajan profetioiden historiallinen tulkinta”, jossa ei yritetä sijoittaa profetioita menneisyyteen tai kaus tulevaisuuteen.

Kuten monet Jeesuksen opetuksista Markuksen evankeliumissa, tämäkin opetus on hänen vastauksensa opetuslasten kysymykseen tai oikeammin väärinkäsitykseen. Kysymykset ja väärinkäsitykset antavat Jeesukselle mahdollisuuden opettaa kristilliselle elämälle ja kokemukselle elintärkeitä totuuksia. Jeesus paitsi ennustaa tulevaisuutta myös opastaa sekä silloisia että nykyisiä opetuslapsiaan siinä, kuinka valmistautua tuleviin koettelemuksiin.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 7.9.2024

KAKSI PIENTÄ KOLIKKOA

Lue Mark. 12:41-44. Kuinka paljon leski antoi, ja mitä sanottavaa Jeesuksella oli siitä?

Jerusalemiin temppeli oli hämmästyttävän kaunis rakennus. Temppelelivi hallitsi kaupunkikuvaa, ja temppelin rakentamiseen käytetyt massiiviset kivet, joista jotkut painoivat satoja tonneja, ovat suuri ihmetyksen aihe. Tempelin ja temppelelivi uuden uudistaminen ja laajentaminen aloitettiin Herodes Suuren aikana n. 20 eKr., mutta rakennus- ja koristelutyöt jatkuivat vielä 60-luvulle jKr.

Monet toivat suuria uhrilahjoja temppelin läheisyydessä sijaitsevalle naisten esipihalle sijoitettuihin 13 uhrirakennukseen. Juuri tuossa kohtaa Jeesus istui, kun hän näki lesken pudottavan arkkun kaksi *leptonia* eli roomalaista kolikkoa, joiden arvo vastasi 1/32 denaaria. Yksi denaari oli päivätyöläisen tavanomainen palkka. Siksi naisen uhria voidaan pitää pienellä.

Naisen uhri teki kuitenkin vaikutuksen Jeesukseen. Monet rikkaat lahjoittivat suuria summia, mutta Jeesus ei kommentoinut heidän lahjojaan. Tämän lesken uhri sai hänet kuitenkin puhkeamaan ylistykseen. Hän sanoi, että nainen antoi enemmän kuin kaikki muut. Miten se on mahdollista? Jeesus sanoi, että he antoivat liiastaan, mutta nainen vähästänsä. Heille jäi paljon vielä lahjoituksen jälkeenkään; nainen antoi kaiken, mitä tarvitsi elääkseen. Tämä tekee hänen lahjastaan suuren, vaikka sen rahallinen arvo oli pieni.

Kertomus sisältää syvällisen opetuksen varojen hallinnasta. Jumalan asialle antaminen ei riipu siitä, ovatko johtajien teot kelvollisia. Tempelin uskonnollinen johto oli turmeltu, mutta Jeesus ei neuvonut pidättäytymään uhrilahjoista. Jos koskaan on ollut korruptoituneita uskonnollisia johtajia (Kaifas? Hannas?), juuri tuon ajan johtajat olivat pahimmasta päästä. Jeesus tiesi sen.

On totta, että johtajilla on vastuu käyttää varoja Jumalan tahdon mukaisesti, mutta vaikka he eivät tekisikään niin, ne, jotka antavat Jumalan asialle, ovat silti siunattuja antaessaan, kuten tämä nainen oli.

Kymmenyksien ja uhrilahjojen pidättäminen silloin, kun johtajat tekevät jotakin epämiellyttävää, tarkoittaa, että antaminen on sidottu heidän tekoihinsa sen sijaan, että se tehtäisiin kiitollisuudesta Jumalaa kohtaan.

EI KIVEÄ KIVEN PÄÄLLE

Lue Mark. 13:1-13. Kuinka opetuslapset suhtautuivat Jeesuksen ilmoitukseen temppelin kohtalosta? Mikä merkitys on Jeesuksen heille antamalla vastauksella?

Temppeli oli todella vaikuttava rakennuskompleksi. Josefus kirjoittaa, että temppelialueen eteläpuolella sijaitsevassa kunnikaallisessa pylväskäytävässä oli 162 pylvästä, jotka olivat niin paksuja, että tarvittiin kolme miestä, jotta heidän käntensä ulottuivat pylvään ympäri (*Antiquities*, 15.11.5 §§413-414). Jeesus sanoo, että kaikki tämä revittäisiin maahan. Tällainen profetia tästä hämmästyttävästä rakennelmasta kuulosti kuulijoista maailmanlopun kuvaukselta.

”Kun Kristuksen huomio kiinnitettiin temppelin loistoon, mitä ajatuksia mahtokaan liikkua hänen mielessään hänen seisoessaan siinä kansansa hylkäämänä? Hänen edessään oleva näky oli todella kaunis, mutta hän sanoi murheellisena: ’Näen sen kyllä. Rakennukset ovat todella ihmeelliset. Te näytätte näitä muureja, joita pidätte murtumattomina, mutta kuulkaa minun sanojani: ”Tähän ei ole jäävä kiveä kiven päälle, maahan jaottamatta.”” (5AO 182.)

Opetuslapset haluavat tietää, milloin Jeesuksen ennustus toteutuu. Niinpä pieni ryhmä (Pietari, Jaakob, Johannes ja Andreas) kysyy häneltä ajankohtaa (Mark. 13:4). He haluavat tietää, milloin kaikki nämä asiat tapahtuvat ja mikä on merkkinä tapahtumien alkamisesta.

On silmiinpistävää, että Jeesus ei keskity niinkään Jerusalemin tuhon kuvaamiseen, vaan pikemminkin varoittamaan opetuslapsiaan siitä, mikä heitä odottaa heidän palvelutyössään varhaisen kristillisen seurakunnan perustamiseksi (Mark. 13:5-15). Kuulostaa siltä, että tehtävä ei tule olemaan helppo.

Opetuslapsia tullaan vainoamaan, viemään oikeuden eteen ja jotkut heistä tullaan tappamaan. Kaikesta tästä kerroessaan Jeesus tekee kuitenkin selväksi, että aika ei ole vielä tullut. He eivät saa antaa myrskyisien tapahtumien pettää itseään. Lisäksi Pyhä Henki tulee antamaan heille oikeat sanat oikeaan aikaan, silloinkin kun perhe ja ystävät hylkäävät heidät.

Jeesuksen profetian johdantosanojen opetus on, että Jumalan kansan ei tule pelätä sekasortoa ja koettelemuksia. Heidän tulee pysyä valppaina, koska Jumalan Pyhä Henki kantaa heidät vaikeuksien yli.

TURMION ILJETYS

Lue Mark. 13:14-18. Minkä vihjeen Jeesus antaa siihen, miten päästä perille siitä, mihin turmion iljetys viittaa?

Mark. 13:14 Jeesus tulee keskeiseen kohtaan koskien Jerusalemin tuhoa. Hän viittaa turmion iljetykseen. Hän sanoo, että lukijan tulisi huomata tämä. Näillä sanoilla Jeesus kääntää opetuslasten huomion Danielin kirjaan. Samaa terminologiaa esiintyy Dan. 9:27; Dan. 11:31 ja Dan. 12:11 ja vielä rinnakkaisviittaus Dan. 8:13.

Lue Dan. 9:26, 27. Kuka on "voideltu"? Ja kuka on "uusi hallitsija"?

Jakeessa Dan. 9:26 sana "voideltu" on käännetty heprean kielen sanasta *māšīah*, joka on suomen kielellä sana "messias". Kun tutkimme huolella Dan. 9:24-27, on selvää, että voidellun tulolla tarkoitetaan Kristuksen tulemistä.

Kuka on sitten "uusi hallitsija", joka tuhoaa Jerusalemin kaupungin? Sen teki roomalainen kenraali Titus. Näyttää siis loogiselta, että Titus on "uusi hallitsija", josta Dan. 9:26, 27 puhutaan. Nämä kaksi henkilöä liittyvät toisiinsa, koska tapa, jolla Messiasta kohdeltiin Jerusalemissa, langetti kaupungille tuomion.

Mikä sitten on turmion iljetys, josta Jeesus Danielin kirjaan viitaten puhuu? Valitettavasti monet tutkijat uskovat, että tämä iljetys tarkoittaa sitä, miten Antiokhos Epifanes vuonna 167 eKr. häpäisi temppelin. Tämä ei kuitenkaan täsmää. Jeesus kuvaili, että "turmion iljetys" olisi jotakin sellaista, mikä tulisi hänen oman aikansa jälkeen, joten sillä tuskin viitataan mihinkään sellaiseen, joka olisi tapahtunut jo kaksi vuosisataa ennen Kristuksen maanpäällistä palvelutyötä.

Sen sijaan iljetyksellä viitataan todennäköisesti siihen, miten roomalaisten pakanalliset standardit istutettiin Israeliin Jerusalemin piirityksen aikana 60-luvun loppupuolella jKr. Tämä oli kristityille merkki siitä, että heidän piti paeta, minkä he tekivätkin.

Aivan kuten Jeesus ennusti, Jerusalemin kukistui. Miten voimme oppia luottamaan Jeesukseen ja Raamattuun ja kaikkiin sen ennustuksiin?

SUURI AHDINKO

Lue Mark. 13:19. Mihin jae viittaa?

Mark. 13:14, jossa puhutaan turmion iljetyksestä, on tukipiste, jonka varassa luku kääntyy (ks. tiistain tutkisteluosuus). Mark. 13:19 merkitsee myös käännekohtaa. Se viittaa suureen ahdinkoon, jonka veroista ei ole luomisesta alkaen ennen ollut. Tämä enteilee suurempaa ja laajempaa vainoa kuin mitä nähtiin Jerusalemin kukistumisen aikaan. Mark. 13:19 siirrytään myös tulevaan aikamuotoon. Siinä käännetään katse tapahtumiin, jotka ovat Jeesuksen ajasta katsottuna vielä tulevaisuudessa.

Kuten Mark. 13:14 on kaikuja Dan. 9. luvun profetiasta, samoin Mark. 13:19–23 kuvattu vaino sisältää kaikuja Dan. 7. ja 8. luvun profetioista, joissa Jumalan kansa annetaan pienen sarvivallan armoille ”ajaksi, kahdeksi ajaksi ja puoleksi ajaksi” (Dan. 7:25). Tämä profeetallinen 1 260 päivän jakso vastaa 1 260 kirjaimellista vuotta (4. Moos. 14:34; Hes. 4:6). Ajanjakso kesti 538 jKr.–1798 jKr. Vuonna 1798 Napoleon lähetti kenraalinsa vangitsemaan paavin. Näiden 1 260 vuoden aikana pieni sarvivalta vainosi ja tappoi niitä, jotka eivät hyväksyneet kirkon hallintojärjestelmää.

Lue Mark. 13:20–23. Mitä toivoo Jumala tarjoaa omilleen vainojen keskellä? Minkä varoituksen hän antaa heille vainon ajan loppuessa?

Herra lyhentää vainon aikaa kansansa tähden (Mark. 13:20). Historiallisesti vainon roihut alkoivat laantua protestanttisen uskonpuhdistuksen myötä, mikä lyhensi ahdinkon aikaa. Kun pienen sarven voima heikkeni, yhä useampi liittyi reformaatton kannattajiin. Mutta pieni sarvivalta alkaisi uudelleen voimistua (ks. Ilm. 13).

Mark. 13:21–23 Jeesus varoittaa toisesta uhasta, vääristä profeetoista ja vääristä messiaista, joita ilmaantuu ennen hänen paluutaan. Jeesus kehottaa seuraajiaan pitämään varansa.

Jeesuksen antaessa varoitustaan vääristä messiaista hänen oma liikkeensä oli tuskin edes alkanut. Kuinka ennustuksen tulisi lisätä luottamustamme Jumalan saanaan?

IHMISEN POJAN TULEMINEN

Lue Mark. 13:24-32. Mitä suurta tapahtumaa tekstissä kuvataan?

Tässä kuvataan Kristuksen paluuta kirkkaudessa. Sitä ennen on näkynyt merkkejä auringossa, kuussa ja tähdissä. Uusi testamentti on täynnä profetioita, jotka viittaavat tähän ihmeelliseen tapahtumaan. Paavali kuvailee kyseistä tapahtumaa 1. Tess. 4:13-18, jossa hän puhuu Kristuksessa poisnukkuneiden herättämisestä elämään ja elävien pyhien tempaamisesta yläilmoihin Kristusta vastaan. 1. Kor. 15 Paavali puhuu kuolleiden ylösnousemuksesta, joka tapahtuu Kristuksen tullessa takaisin.

Myös Pietari kuvailee tuota suurta päivää (2. Piet. 3:3-13) selittäen, että Herra ei vitkastele täyttäessään lupaustaan, vaan haluaa kaikkien tulevan kääntymykseen. Ilmestyskirjassakin on eläviä kuvauksia Kristuksen paluusta (Ilm. 1:7; Ilm. 6:12-17; Ilm. 14:14-20 ja Ilm. 19:11-21). Uusi testamentti opettaa johdonmukaisesti, että Kristuksen paluu on fyysinen, kirjaimellinen, näkyvä ja kuuluva tapahtuma. Kaikki näkevät hänet.

Mitä Jeesus sitten tarkoittaa puhuessaan "tästä sukupolvesta" ja "siitä päivästä ja hetkestä"? Selvästikin sukupolvi, jolle Jeesus puhui, on kuollut jo kauan sitten.

Kohdan tulkintaan on esitetty useita ratkaisuja. Jotkut ajattelevat, että sana "sukupolvi" voi viitata etniseen ryhmään, tässä tapauksessa juutalaisiin. Tämä tarkoittaisi, että juutalaiset etnisenä ryhmänä eivät tuhoudu ennen Kristuksen paluuta. Toinen ratkaisu on, että sukupolvi, joka "ei katoa ennen kuin kaikki tämä tapahtuu", tarkoittaa niitä, jotka eivät kuole ennen Kristuksen paluuta.

Yksinkertaisempi ratkaisu on panna merkille, että Mark. 13:30 Jeesus käyttää sanaa "tämä" (tämä sukupolvi), kun taas Mark. 13:32 hän käyttää sanaa "se" (sitä päivää ja hetkeä). Mark. 13. luvussa sana "tämä" (kreik. *hūtos, hautē, tūto*) esiintyy enimmäkseen jakeissa 1-13 kuvauksissa kohti Jerusalemin tuhoa. Sana "sitä" (kreik. *ekeinos, ekeinē, ekeino*) luonnehtii taas luvun jälkimmäistä osaa.

Niinpä ilmaisulla "tämä sukupolvi" viitataan todennäköisesti ensimmäisen vuosisadan sukupolveen, joka näki Jerusalemin tuhon, kuten Mark. 13:30 kuvaa. Mark. 13:32 viittaa taas Kristuksen toiseen tulemiseen, joka tapahtuu heistä katsottuna kaukana tulevaisuudessa.

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 5, s. 182–191 tai *Aikakausien Toivo*, s. 604–614 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 469–476.

Maailmassa tapahtuu monia häiritseviä asioita. Ihmiset ovat peloissaan kaikesta, mitä tapahtuu. Kuinka me uskovat, joilla on ”sisäpiirin tietoa” tapahtumista, voimme hyödyntää tietoamme ja auttaa ihmisiä löytämään toivon, joka meillä on Jeesuksessa ja lupauksessa hänen paluustaan?

”Koska emme tiedä hänen tulemuksensa tarkkaa aikaa, meitä kehoitetaan valvomaan. ’Autuaat ne palvelijat, jotka heidän herransa tullessaan tapaa valvomasta’ (Luuk. 12:37). Ne, jotka odottavat Herransa tuloa, eivät ole laiskoja ja toimetttömiä. Kristuksen tulemuksen odottaminen merkitsee ihmisten saattamista Herran pelkoon ja pelkäämään hänen tuomiotaan rikkomuksista. Se merkitsee heidän silmänsä avaamista näkemään, miten suuri synty on hänen armokutsumensa hylkääminen. Ne, jotka odottavat Herraansa, puhdistavat sielunsa totuuden kuuliaisuudessa. Innokkaaseen valvomiseen he liittävät uteran työskentelyn. Koska he tietävät Herransa olevan oven edessä, heidän intonsa työskennellä yhdessä taivaallisten olentojen kanssa sielujen pelastukseksi yhä kasvaa. He ovat niitä uskollisia ja ymmärtäväisiä palvelijoita, jotka antavat Herransa palvelusväelle ’ajallaan heidän ruokaosansa’ (Luuk. 12:42). He julistavat erityisesti tälle ajalle soveltuvaa totuutta. Kuten Eenok, Nooa, Abraham ja Moses julistivat kukin omalle ajalleen sopivaa totuutta, samoin Kristuksen palvelijat julistavat nyt erikoista varoitussanomaa omalle sukupolvelleen.” (5AO 189.)

Keskustelunaiheita:

1. Miksi Jumala ei estänyt kansansa vuosisatoja jatkunutta vainoa ja miksi hän ei estä nykykristittyjen kokemia vainoja? Kuinka suuren taistelun teema auttaa meitä jossakin määrin ymmärtämään, miksi vainoa esiintyy?
2. Mitä Kristuksen tulemisen ennusmerkkejä itse huomaatte nykymaailmassa?
3. Ajatelkaa kuolleiden tilaa ja sitä tosiasiaa, että he nukkuvat siihen asti, kunnes Kristus palaa. Ihmiset sulkevat silmänsä kuolemassa, ja mikä on seuraava asia, jonka he tajuavat? Miten tämä ajatus auttaa meitä näkemään, kuinka jokaiselle ihmiselle yksilönä Kristuksen toinen tuleminen on aina hyvin lähellä?